

معاونت پژوهش‌های
کاربردی

سازمان

نظرات استدلالی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف‌شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا (مرحله سوم)

شماره مسلسل: ۴۰۳۲۰۱۵

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۳/۲۱

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به
کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت
مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا
(مرحله سوم)

تاریخ تصویب: ۱۳۹۸/۱۰/۰۱

کد خزانه: ۴۰۳۳۰۱۵

۱۴۰۲/۰۳/۲۱

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۹

پژوهشکده شورای نگهبان

باسمه تعالی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مشترک ایمنی

مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا (مرحله سوم)

درباره‌ی مصوبه

«لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا» به پیشنهاد سازمان انرژی اتمی ایران در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۶/۲۲ به تصویب هیئت وزیران رسید و در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۱ توسط مجلس شورای اسلامی اعلام وصول و برای طی تشریفات قانونی تقدیم هیئت رئیسه شد.

این لایحه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۴ کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی که به عنوان کمیسیون اصلی عهده‌دار بررسی کارشناسی بود، با اصلاحاتی در متن به تصویب رسید و در نهایت در تاریخ ۱۳۹۸/۴/۲۴ به تصویب صحن علنی مجلس رسید و برای طی مراحل قانونی مقرر در اصل (۹۴) قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با بررسی این لایحه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۸/۵/۱۶، آن را واجد ابهام تشخیص داد و نظر خود در این خصوص را به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

مجلس شورای اسلامی در راستای مرتفع کردن ابهام پیشین شورا، در جلسه‌ی علنی مورخ ۱۳۹۸/۷/۲ اصلاحاتی را در مصوبه معمول داشت و مصوبه‌ی مرحله‌ی دوم را به شورای نگهبان ارسال کرد. این شورا با تشکیل جلسات متعدد، بررسی مصوبه‌ی اعاده شده را در دستور کار خود قرار داد و با اینکه ابهام کلی مرحله‌ی اول خود را رفع شده دانست، برخی از مواد مصوبه را مغایر قانون اساسی دانست و نظر خود در این خصوص را به رئیس مجلس اعلام کرد.

قانون‌گذار در راستای رفع اشکال شورای نگهبان، مجدداً اصلاحاتی را در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۱ در مصوبه به عمل آورد و مصوبه‌ی جدید را در قالب نامه‌ی شماره ۳۳۷/۷۹۰۳۴ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۳ ارسال کرد. شورا بررسی مصوبه‌ی اصلاحی را در دستور جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۸ قرار داد و علی‌رغم اصلاح به عمل آمده، همچنان ایرادات قبلی خود را باقی دانست و نظر رسمی خود را از طریق نامه‌ی شماره ۹۸/۱۰۲/۱۵۱۴۷ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۹ به رئیس مجلس ابلاغ کرد.

«نظرات استدلالی شورای نگهبان در خصوص لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا (مرحله سوم)»

ماده واحده -

به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا مشتمل بر یک مقدمه و چهل و چهار ماده به شرح پیوست با لحاظ برداشت ها و شرایط زیر ملحق گردد و اسناد مربوط را تسلیم نماید:

۱- ...

[بند (۳) ماده واحده به شرح زیر اصلاح می شود:]

۳- در اجرای این کنوانسیون رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷)، یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵)، یکصد و سی و نهم (۱۳۹) و همچنین بند (۵) اصل (۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به ویژه در بند (۴) بخش (۱) ماده (۶)، بند (۴) بخش (۱) ماده (۱۳) و ماده (۳۲) الزامی است.

▪ دیدگاه مغایرت

شورا در مرحله ی قبل، احکام بند (۴) ماده (۶)، بند (۴) ماده (۱۳) و همچنین ماده (۳۲) کنوانسیون حاضر را از این حیث که کشورهای عضو را متعهد به ارائه ی داده های کلی و نیز تقدیم گزارش های متضمن اطلاعات تأسیسات خود کرده است، مغایر با بند (۵) اصل (۳) قانون اساسی دانست. چه اینکه مطابق مفاد این اصل، «جلوگیری از نفوذ اجانب» از وظایف حکومت جمهوری اسلامی شمرده شده است و عمل به احکام فوق مبنی بر ارائه ی گزارش اطلاعات ناظر به تأسیسات حساس کشور، موجب زمینه سازی برای نفوذ بیگانگان می شود. اکنون قانون گذار تنها تغییری که در این خصوص به عمل آورده است آن است که در بند (۳) ماده واحده به لزوم رعایت «بند (۵) اصل (۳)» قانون اساسی در اجرای کنوانسیون تصریح کرده است. بنابراین با توجه به اینکه مجلس شورای اسلامی تغییر محتوایی در موافقت نامه صورت نداده است و عمل به مفاد بند (۴) ماده (۶)، بند (۴) ماده (۱۳) و همچنین ماده (۳۲) کنوانسیون با رعایت «بند (۵) اصل (۳)» قانون اساسی ممکن نیست و رعایت این اصل از قانون اساسی عملاً منجر به عدم ایفای تعهدات

جمهوری اسلامی (مبنی بر ارائه‌ی داده‌های کلی و گزارش جامع اطلاعات تأسیسات حساس کشور) می‌شود، همچنان اشکال سابق شورا در خصوص مغایرت با بند (۵) اصل (۳) در خصوص جلوگیری از نفوذ اجانب، به قوت خود باقی است.

■ نظر شورای نگهبان

علی‌رغم اصلاح به عمل آمده، ایراد سابق شورای نگهبان کماکان به قوت خود باقی است.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای مدظله‌العالی

«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸)

تهران | خیابان شهید بهشتی
خیابان سرافراز | کوچه پنجم | پلاک ۱۱

www.ccri.ac.ir

کدپستی ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳
دبیرخانه ۰۲۱۸۸۵۳۳۴۲۲

پژوهشکده شورای نگهبان